

Strategi 2023-2030

Strategi for 2024 - 2030

Første del av strategien handler om vår ambisjon, historie, vårt rasjonale for endring, visjon, misjon, samfunnsoppdrag og nåsituasjonen. Andre del omtaler våre mål ett og tre år frem i tid og hvem vi jobber for. Vi beskriver også hvordan vi skal lykkes med målene ved hjelp av våre kjerneoppgaver, kultur, allianser og nettverk.

Innholdsfortegnelse

Strategi for 2024 - 2030	1
Nåsituasjonen 2023	2
Vår ambisjon.....	3
Visjon.....	3
Mission statement.....	3
Våre overordna mål, målgrupper og hvordan vi skal lykkes med dem.....	3
1. Vesterålen har den beste oppveksten! Vi lar vesterålingen finne sitt potensiale igjennom kunst, kultur og opplevelser.....	3
2. Det skal være attraktivt og sosialt bærekraftig å leve av kunst og kultur i Vesterålen.	4
3. Vi skal holde Vesterålen åpen og våken for nye kulturuttrykk.	4
Ønsket etterlatt inntrykk.....	5
Kjerneoppgaver	6
Vår organisasjonskultur	7
Vår historie.....	7
Vårt rasjonale for endring.	8
Samfunnsoppdraget	8
Allianser og samarbeidspartnere.....	9

Nåsituasjonen 2023

Vesterålen har et næringsliv som tenker nytt, skaper arbeidsplasser og har akutt behov for folk. Vi har et mangfold av arbeidsplasser, men hva får folk til å bli? Jo, kunst, kultur og opplevelser skaper trivsel og gjør regionen attraktiv for tilflytting og bli-lyst. Her siterer vi sekretariatsleder Helle Næss i Vesterålen regionråd:

- *Det nytter ikke med fint hjørnekontor, om du og dine ikke trives på fritida.*

Derfor bør kunst, kultur og kreative arbeidsplasser bli en viktig samfunnsprioritering fremover for å sørge for at Vesterålen er attraktiv og bærekraftig å jobbe, bo, besøke og investere i. Kultur er sektorovergripende og kan bidra til å løse utfordringer knyttet til oppvekst, folkehelse, fattigdom, eldreomsorg, medvirkning og demokrati.

Å jobbe med kultur må også være sosialt bærekraftig. Over tid har det bygget seg opp forventninger og oppgaver både hos kulturenhetene og i Kultursamarbeidet, men ikke flere ressurser i form av kompetanse eller finansiering. Det er behov for tydeligere mandat, ansvarsområder, og prioriteringer. På den måten kan man sikre sosial bærekraft og et godt arbeidsliv i for alle i kunst og kulturens tjeneste. Ressursplan og prioriteringer må inn i ny strategi.

Kommunene i Vesterålen har bygget opp et økosystem over 40 år gjennom Kultursamarbeidet. Det har tatt tid å bygge opp, men det kan raseres kjapt. Noe som ble tydelig da vi holdt på å miste første året på musikk, dans og drama, distriktsmusikerordningen og sceneinstruktørordningen. Regionen kan miste essensielle prosjektmidler hvis vi ikke har besatt alle strategiske kulturfaglige stillinger, og det gjør alle prosjekter sårbare. En person mindre kan vippe alle dominobrikkene.

Kulturlivet er avhengig av lokale kulturarbeidsplasser med omstillingsevne, vi må fornye oss, tenke synergier og sikre kompetanseheving og kvalitet i alle ledd. Vi opererer i en landsdel med store mellomrom mellom kulturinstitusjonene. Samfunnsutviklingen er på vei inn i stadig mer automatisering og digitalisering., og kreativitet som egenskap og kompetanse er noe som etterspørres i stadig flere deler av næringslivet og i offentlig sektor. Kulturfeltet er det eneste feltet som dyrker og utvikler kreative egenskaper for mennesker i alle aldre, og spesielt for barn og unge.

Kommunene og kultursamarbeidet må sammen sikre og utvikle lokale institusjoner for langvarig satsning på kultur.

Vår ambisjon

Vi har lyktes når Vesterålen har bygd opp **samarbeidsarenaer og møteplasser** som dyrker frem livsglede, mangfold og inkludering.

Vi har lyktes når Vesterålen har tilgang på ressurser som **rett kompetanse, finansiering og infrastruktur** som sikrer at regionen er attraktiv å bo, besøke, jobbe og investere i.

Vi har lyktes når Vesterålen har konkrete bevis på at vi er **grenseløse, raus, skapende og magnetisk region** å etablere seg i som kunst og kulturaktør.

Vi har lyktes når kunst og kultur blir et **prioritert innsatsområde i alle eierkommunene** med planverk, finansiering og felles strategier.

Visjon

Grenseløse Vesterålen - 10.000 år med kreativ overlevelse.

Vesterålen beyond borders - 10 000 years of survival through creativity

Mission statement

Kultursamarbeidet samler, styrker og deler med hele økosystemet.

Kultursamarbeidet rådgir kunst og kulturarbeidere og søker finansiering til regionale prosjekter som gjør Vesterålen til et raust, skapende og magnetisk samfunn på eggakanten.

Våre overordna mål, målgrupper og hvordan vi skal lykkes med dem.

- 1. Vesterålen har den beste oppveksten! Vi lar vesterålingen finne sitt potensiale igjennom kunst, kultur og opplevelser.**

Vi skal styrke og utvikle kunst og kulturtilbudet til barn og unge for å motarbeide utenforskap, skape mestring og stolthet av å komme fra Vesterålen.

Målbilde 2024

Videreutvikle Laterna Magica med økt finansiering til helårlig talentfilmsatsning i Vesterålen. Med tilbud og aktiviteter i alle kommunene.

Etablering av Laterna Magicas eget ungdomsteam

Videreutvikle arenaer for unge med fokus på nye media og kreativ teknologi

Flere farger

Målbilde 2027

Styrke og videreutvikle MUSAM (Samarbeidsorganet for kulturskolene, distriktsmusikerordningen og Musikk, dans og Dramalinjen ved Sortland videregående skole)

Utvide kulturskoletilbudet med dans

MUSAM: Satsing på populærmusikk/bandundervisning/elektronisk musikk
Kulturfaglig

Målbilde 2030

Finansiering av regional ungdomskoordinator

Sikre medvirkning og ansvarliggjøring av unge i regionale kulturprosjekter.

2. Det skal være attraktivt og sosialt bærekraftig å leve av kunst og kultur i Vesterålen.

Vi skal fasilitere ILAG-samlinger slik at flere aktører kan inn gå samarbeid, får rett kompetanseheving og får lettere tilgang på offentlig finansiering. Vi skal være en aktiv rådgiver for å finne de rette folka og de rette løsningene for våre profesjonelle aktører.

Målbilde 2024

Videreutvikle ILAG samarbeidsarena og stimulere til konkrete samarbeid, flere søkere til EU-prosjekter og få finansiert flere.

Målbilde 2027

Vesterålen skal bli en pilotregion i Nordland med samhandlingsarenaene ILAG, to kulturarbeidere i hver kommune, få etablert internasjonalt nettverk, tre EU – prosjekter innen kunst og kultur og ha tilgjengelig lavterskel steder å utføre sitt virke i hver kommune

Målbilde 2030

Vesterålen skal være beste praksis på hvordan man utvikler kreative arbeidsplasser i distriktet. Ved å bygge kunnskap og dele den med resten av Norge, skal Vesterålen bli omtalt som en attraktiv region å virke i for kunst og kulturaktører.

3. Vi skal holde Vesterålen åpen og våken for nye kulturuttrykk.

Vi skal vise frem kvaliteten, bredden, kompetanse og mangfoldet i vårt kunst- og kulturliv for å tiltrekke oss enda flere prosjekter, aktører og finansieringsmuligheter

Målbilde 2024

Felles talerør for kunst og kulturlivet i dialog med offentlige myndigheter.

Målbilde 2027

Vi skal styrke kontakt mellom kulturaktører og flerkulturelle miljø.

Målbilde 2030

Formidle kunst og kultur på nye plattformer.

Våre målgrupper

- Eierkommuner
- Virkemiddelapparat
- Lokalt næringsliv
- Kunst og kulturaktører
- Frivillig lag og foreninger
- Ungdom
- Lokalbefolkning
- Presse

Ønsket etterlatt inntrykk

For å oppnå ønsket etterlatt inntrykk, må vi tenke igjennom hvordan vi kommuniserer til de forskjellige målgruppene, og hvilke strategiske grep vi tar.

Eierkommuner - Takket være Kultursamarbeidet forstår jeg hvorfor vi skal kjempe for kunst og kultur som ett viktig satsningsområde i min kommune. Kunst og kultur er viktig fordi det skaper attraktive lokalsamfunn og sikrer at vi beholder folk i vår kommune.

Virkemiddelapparat - Vesterålen har profesjonelle og innovative aktører som leverer på nasjonalt og internasjonalt nivå, og er en sikker investering med gode effektresultater. I Vesterålen har de samhandlingsarenaer som effektiviserer min jobb, og sikrer at jeg når mine mål.

Lokalt næringsliv- Jeg forstår hvor viktig det er å sikre kunst og kulturtilbud i Vesterålen fordi det sikrer igjen at Vesterålen er attraktiv og bærekraftig å jobbe, bo, besøke og investere i. Jeg forstår hvordan min bedrift kan bidra til mangfold og kvalitet innen kunst og kultur i Vesterålen.

Kunst og kulturaktører -Jeg forstår hvordan Kultursamarbeidet kan bistå meg med å nå mine mål. Jeg forstår viktigheten av å delta på samarbeidsarenaene, dele kunnskap og er med å skape tillit mellom aktørene. Jeg velger å ha mitt prosjekt i Vesterålen fordi det er etablert en felles kultur og en struktur som gjør det lettere for meg øke mitt inntektsgrunnlag, få et nasjonalt og internasjonalt nettverk og sikre kvalitet i mine prosjekter. Å jobbe i Vesterålen er et kvalitetsstempel.

Frivillig lag og foreninger- Kultursamarbeidet tilbyr meg et nettverk som gjør det enklere å rekruttere frivillige, få finansiering og etablere engasjement rundt våre tilbud og prosjekter. Kultursamarbeidet bryr seg ikke om hvilken kommune jeg tilhører, men hva jeg vil få til.

Barn og ungdom - Det er som er artig med å bo i Vesterålen er at jeg har mange plasser å henge med vennene mine i hele Vesterålen. Jeg kan spille og lage musikk, spille teater, game, lage kunst, film, ta bilder og lage kule opplevelser for andre. Jeg får lov å prøve flere fritidstilbud siden det ikke koster så mye. De voksne er stolte av meg, og jobber for at jeg skal ha masse morsomt å gjøre. Noe av det kuleste du kan være, er å være Vesteråling. For vi får til nesten umulig ting ilag, og det gjør meg så stolt.

Lokalbefolkning - Jeg er så stolt av alt som skjer i Vesterålen, og jeg forstår hvor viktig det er å støtte opp som publikummer, foreldre, familie, nabo, venn og frivillig. Vesterålen er spesiell fordi vi samarbeider så godt, og ilag får vi til et mangfold av tilbud og opplevelser. Jeg har lyst å bo her fordi kunst, kultur og opplevelser gir meg næring til å trives. Noe av det kuleste du kan være, er å være Vesteråling. For vi får til nesten umulig ting ilag, og det gjør meg så stolt.

Presse – Hva er greia med Vesterålen? Jeg som journalist skal ha lyst å skrive om aktører, prosjekter og kultur i Vesterålen fordi det er noe spesielt med det som skjer i regionen. Hvorfor får den lille regionen til så mye spennende, og hvorfor er lokalbefolkninga så engasjert i kunst og kultur? Kultursamarbeidet og innsatsen til kommunene på kultur sørger for at jeg har mange konkrete bevis på min nysgjerrighet.

Kjerneoppgaver

Kultursamarbeidet tilbyr 100% stilling for leder for Kultursamarbeidet. Kjerneoppgavene til leder for Kultursamarbeidet er å sikre finansiering til fellesprosjekter, rådgi kultursjefkollegiet og utvikle samarbeidsarenaene i regionen. Daglig leder rapporterer til styret og representantskapet. Daglig leder er også en tydelig regional stemme for kunst og kultur når premisser for kunst og kultur skal settes og investeringer skal prioriteres.

Alle fellesprosjekter må sikres med finansiering til prosjektledere. Prosjektleder har ansvar for å lede prosjekter i henhold til vedtatt prosjektbeskrivelse, budsjett og ressursplan. Prosjektleder rapporterer til daglig leder på milepæler, resultat og behov/utfordringer.

30% koordinator for MUSAM som driver felles prosjekter og koordinerer møter for fagnettverket.

70% prosjektleder for Laterna Magica / VÅFF som planlegger, søker finansiering, og gjennomfører helårlig aktivitet er med barn og ungdom målgruppe.

Opprettholdelse av dagens stillingsprosenter forutsetter finansiering fra eierkommuner som sikrer prisøkning og forventet lønnsvekst hos ansatte.

Vår organisasjonskultur

Hva er en vesteråling når du ribber vekk alle våre forskjeller, dialektsprang og lokale kallenavn? Jo, viljen til å bevise at det umulige er mulig. For det var umulig å overleve her for 10.000 år siden, langt mindre trives og skape noe nytt. Men vi gjorde det – gang på gang. Vi fant løsninger til å fiske på Eggakanten, jakte, dyrke, skape, forske, hermetisere, tørke fisk på en ny måte og ja til med rakettforskning tok vi på oss som et vesterålsk prosjekt. Den beste måten å få engasjert en vesteråling på, er jo å si at det er umulig å få til. Det har vi historisk dekning for å si. For umulig ligger i ryggradsrefleksen vår. Det er det vi har pyslet med de siste 10.000 årene.

Våre verdier:

Grenseløs betyr at vi hjelper hverandre med å lykkes uansett hvor du bor.

Grenseløs betyr at vi tror på mangfold, ytringsfrihet og inkludering.

Grenseløs betyr at vi kan jobbe på tvers av landegrenser, kommunegrenser, meningsgrenser og sjangre. Vi er rausere med hverandre fordi det er eneste måten vi får til noe unikt i felleskap.

Vi er skapende fordi det er det som gir livsglede, mestring og gjør Vesterålen attraktivt. Vesterålen er magnetisk for alle som deler våre verdier, og trenger en base for å skape noe raust og grenseløst.

Vår historie

Kultursamarbeidet har siden **oppstart i 1980** hatt systematisk fokus på å utvikle nye kulturarbeidsplasser, samarbeid mellom kultur og skole og kultursatsing rettet mot barn, ungdom og eldre.

Et samarbeid mellom kulturskolene (MUSAM) kom i gang for 30 år siden. Kontakt med utflyttet unge voksne har stått sentralt via Tilbakestrøm. Det har vært satsninger for å styrke friluftsliv via Vesterålen friluftsråd og den regionale sceneinstruktørordningen bistår 20 talls produksjoner i løpet av året.

Et annet viktig innsatsområde gjennom mer enn 25 år har vært filmsatsningen, Laterna Magica med fokus på å stimulere barn og unge til å lage film selv. Flere av dem er i dag profesjonelle filmskapere eller arbeider i mediebransjen.

Fra 2004 startet også et omfattende internasjonalt samarbeid mellom Vesterålen, Øst-Island og etter hvert det nordvestlige Irland der et stort antall ungdommer, kunstnere og kulturarbeidere har deltatt i fellesprosjekter og utvekslinger begge veier. Et kulturelt triangel nord i Atlanterhavet ble bygget opp.

Vårt rasjonale for endring.

Den nye kommuneloven stilte krav om at Vesterålen regionråd måtte omstilles slik at politikk og tjenesteyting ble splittet opp. Det ble derfor nødvendig å se strategien på nytt, for å bruke felles ressurser godt for alle eierkommunene i Vesterålen. Dette gjorde vi via en innsiktsrunde i kultursjefkollegiet, de profesjonelle aktørene innen kunst og kultur og aktører i økosystemet rundt Musam og Laterna Magica.

Krig, pandemien og kriser har også gitt våre kommunale eiere, Nordland fylkeskommune og ikke minst aktørene i kunst, kultur og opplevelsessektoren helt andre premisser og rammer enn før. Trusselbildet er tydelig i form av færre finansieringskilder. Vi må jobbe mer aktivt for å endre hvordan man finansierer, støtter og utvikler kunst og kultur - både kommunalt, i virkemiddelapparatet og næringsliv.

Samfunnsoppdraget

Vesterålen er et øysamfunn med flere små kommuner, bundet sammen av broer. Kultursamarbeidet er tuftet på at det hver kommune er for liten til å gjennomføre alene, det klarer vi sammen. Ved å løfte i lag klarer vi å gjennomføre arrangementer, kunstprosjekter, og utvikling av tilbud som hver av oss ikke hadde klart alene. Oppgavene spenner fra kulturskolesamarbeid, friluftsliv, film, kunst, kulturhistorisk formidling og internasjonalt kultursamarbeid. I mange sammenhenger fungerer Kultursamarbeidet som en arena for kulturelle utviklingsprosjekt. Mye av arbeidet drives som forsøk, og skjer gjerne i samspill mellom flere partnere. Partnerne kan bl.a. være ulike lokalsamfunn, frivillige organisasjoner, helsesektor, oppvekstsektor og/eller næringsliv. Tanken bak Vesterålen Kultursamarbeid er å se på vesterålsregionen som en enhet med rundt 30 437 innbyggere. Til sammen har regionen ressurser og kraft til å skape kvalitet og mangfold innenfor kulturfeltet. Det å utvikle gode kultur- og friluftstilbud bør være like selvfølgelig for distriktene som for mer tettbygde strøk. Gjennom 40 år har Vesterålen Kultursamarbeid vært ledende nasjonalt på interkommunalt kultursamarbeid. Det er dette erfaringsgrunnlaget strategien bygger videre på.

Allianser og samarbeidspartnere

Vesterålen

- Vesterålen interkommunale politiske råd
- Øksnes-, Hadsel-, Bø-, Andøy-, og Sortland kommune.
- Vesterålen Friluftsråd
- Nordland Akademi for Kunst og Vitenskap
- MUSAM- Kulturskolene og Musikk, dans og drama
- Kultursjefskollegiet
- Museum Nord –
- Gaia Vesterålen.
- Informasjonsteknologi og medieproduksjon Hadsel videregående skole.
- Sortland videregående Skole (MDD)
- Yderst Europe
- Visit Vesterålen
- Resist-prosjektet
- Lag og foreninger/frivillig kulturliv
- Lokalt næringsliv
- Ungdomsråd (regionalt)

Nordland

- Nordland fylkeskommune: Sceneinstruktørordningen, AiR Nordland
- Innovasjon Norge – Nordland
- Nordland fylkeskommune:

Sceneinstruktørordningen, AiR Nordland

- Nordland
- Bodø 2024- Lokalt råd
- Nordland fylkeskommune

Nord-Norge

- Tvibit
- Nordnorsk filmfond

Norge

- Museum Nord
- Nordland fylkeskommune: Sceneinstruktørordningen, AiR Nordland
- Pilgrim Nord- Kirkeveier
- Innovasjon Norge
- Kulturdepartementet
- Koro
- Høgskolen for Dansekunst
- Rom for dans
- Kulturdepartementet
- Bufdir
- Nøku
- DKS
- Sametinget
- DKS
- Ungdom og fritid
- **Internasjonalt**
- Creative Europe
- EU
- Erasmus+?

